

Raadsmemo

Aan : De gemeenteraad
Datum : 24 september 2024
Onderwerp : Raadsmemo Jaarverslag leerplicht Beverwijk schooljaar 2023-2024
Van : Het college, de burgemeester <keuze>
Openbaar : Ja of Nee invullen
Documentkenmerk : D-129181
Zaakkenmerk : Z-24-191409
Aantal bijlage(n) : 1

Op grond van artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet brengt het college jaarlijkse verslag uit aan de gemeenteraad over het in het laatst afgesloten schooljaar gevoerde leerplichtbeleid.

Het verslag bevat de kwantitatieve gegevens die aan het Ministerie van OCW moeten worden gemeld. Het verslag wordt ter kennisname aan onze samenwerkingspartners op het gebied van leerplicht gezonden.

Dit jaarverslag licht de lokale uitvoering van het leerplichtbeleid nader toe. Het jaarverslag van het Leerplein (RMC-regio West-Kennemerland) wordt u (separaat) toegestuurd zodra het jaarverslag door het GR-bestuur in december is vastgesteld.

Bijlage(n):

- Jaarverslag leerplicht schooljaar 2023-2024 (D-129324).

Jaarverslag Leerplicht

schooljaar

2023 24

gemeente
beverwijk

beverwijk.nl

Met dit jaarverslag informeren wij u over de taken en activiteiten van de leerplichtambtenaren en over de cijfers van het afgelopen jaar. De uitvoering van de leerplichtwet voor jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar betreft alleen de Beverwijkse jeugd. Gegevens over kwalificatieplichtige jongeren van 18 tot 23 jaar en voortijdig schoolverlaters worden regionaal verzameld en staan in het RMC-jaarverslag*.

Het wettelijke uitgangspunt is dat kinderen en jongeren onderwijs krijgen, dat bij hun mogelijkheden past. De inspanningen van leerplicht zijn erop gericht, dat alle leerlingen een schooldiploma behalen. Als het behalen van een schooldiploma niet haalbaar is, dan zoeken de leerplichtambtenaren met samenwerkingspartners naar andere trajecten, zoals bijvoorbeeld (leer)werktrajecten. Wanneer leerlingen problemen hebben op een ander vlak, wordt er passende hulp ingezet.

Met dit verslag informeert ons college de gemeenteraad over de leerplichtwerkzaamheden van het afgelopen schooljaar. Het verslag bevat ook de cijfers die we melden aan het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Welzijn. De cijfers zijn zoals verwacht.

Een punt van zorg blijven de lange wachttijden in de jeugdzorg, die ook van invloed zijn op het verzuim en het aantal geoorloofde thuiszitters.

Een positieve ontwikkeling zijn de kernteams op scholen, waardoor de lijnen tussen de leerplichtambtenaren met zowel de scholen als de ketenpartners veel korter zijn. De leerplichtambtenaren worden vaker benaderd voor vragen, meedenken en preventieve casusbesprekingen. Een aantal jaren terug werkten de leerplichtambtenaren met name op het Stadhuis, de laatste jaren zijn zij veel meer in de scholen. Daar voeren zij de gesprekken met leerlingen en ouders gezamenlijk met betrokkenen zoals de zorgcoördinator en hulpverleners.

Ik hoop dat u het verslag met interesse zult lezen.

Nevin Özütok

Wethouder Onderwijs

* De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) taken worden uitgevoerd door het Leerplein (centrumgemeente Haarlem), evenals de administratie voor leerplicht en RMC.

Wat is leerplicht?

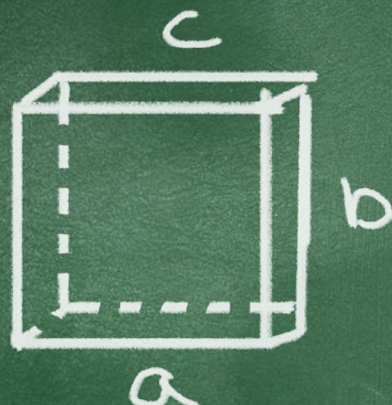
Kinderen in Nederland moeten vanaf hun vijfde jaar verplicht naar school en het volledige schoolprogramma volgen. Tot het einde van het schooljaar waarin zij 16 jaar worden, geldt de leerplicht. In de praktijk gaan de meeste kinderen al naar school als zij 4 jaar zijn, maar zij zijn dus pas leerplichtig vanaf hun vijfde jaar.

Wat is kwalificatieplicht?

Wanneer een jongere in het jaar dat hij of zij zestien wordt nog geen startkwalificatie heeft gehaald, wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de jongere deze kwalificatie wel heeft gehaald, of tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt.

Wat is een startkwalificatie?

Een startkwalificatie is een afgeronde havo-/vwo-opleiding of mbo-diploma niveau 2 of hoger. Voor jongeren met een getuigschrift of diploma van het praktijkonderwijs of jongeren die het speciaal onderwijs hebben gevolgd met uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding, geldt geen kwalificatieplicht.

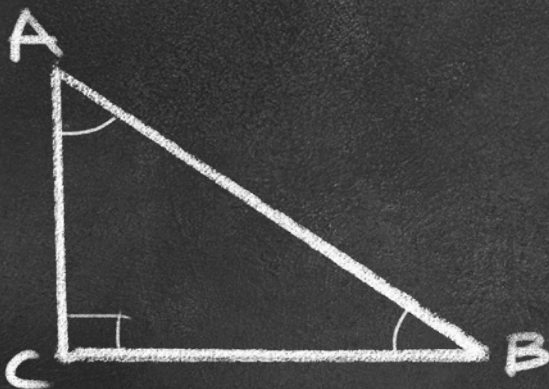
Samenwerking met andere partijen

Schoolverzuim ontstaat meestal vanuit achterliggende problematiek, zoals een gebrek aan motivatie of sociale/gezinsproblemen. Zo nodig werkt leerplicht samen met het Samenwerkingsverband Passend onderwijs, CJG, GGD, het Sociaal Team of andere organisaties die jeugd- of gezinshulp geven.

Als het niet haalbaar is om de jongere (op dat moment) terug te leiden naar het onderwijs, helpen de leerplichtambtenaren de jongere bij het zoeken naar werk of een ander passend traject. Elke jongere krijgt (traject)begeleiding op maat. Bijvoorbeeld met de leerwerktrajecten van Spaarne Werkt en Young Heroes (Ijmond Werkt!).

Samen met school en hulpverlening stemmen we af of de leerling met hulpverlening gemotiveerd kan worden of dat een sanctie nodig is. Ook kan de combinatie van het stellen van een aantal voorwaarden vanuit leerplicht samen met de inzet van jeugdhulp het meest passend zijn. Elke situatie is anders, dus dat vraagt om maatwerk en voortdurende afstemming tussen de leerling, het gezin, leerplicht en de betrokken hulpverlener(s).

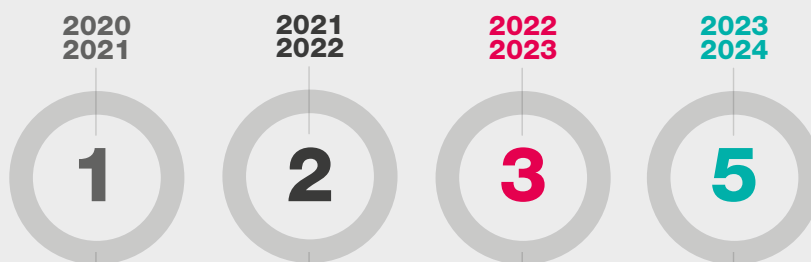
Scholen melden hun verzuimgegevens bij het verzuimloket van DUO

De school is verplicht om in- en uitschrijvingen van leerlingen te melden bij DUO en om een goede verzuimregistratie bij te houden. Alleen dan is duidelijk waar interventies nodig zijn. De school is de eerstverantwoordelijke bij de aanpak van schoolverzuim. Is een leerling meer dan 16 uur per 4 weken afwezig, dan moet de school dat via het verzuimloket van DUO melden, waarna deze melding automatisch bij de gemeente terechtkomt. Een tijdige en volledige melding van verzuim en voortijdig schoolverlaten is van groot belang, want hoe langer een leerling afwezig is, hoe moeilijker het is om weer naar school te gaan.

Absoluut verzuim

De leer- of kwalificatieplichtige leerling is niet bij een school ingeschreven.

Relatief verzuim

De leer- of kwalificatieplichtige leerling is ongeoorloofd afwezig.

Hieronder valt:

- Wettelijk verzuim: de leerling is in een periode van 4 weken 16 les- of praktijken afwezig zonder geldige reden.
- Langdurig relatief verzuim: de leerling verzuimt meer dan 4 weken zonder geldige reden.

- Overig verzuim: de leerling is vaak te laat, laat spijbelgedrag zien of is enkele uren of dagen met onbekende reden afwezig. De wettelijke termijn van 16 uur in 4 weken is nog niet bereikt.
- Luxe verzuim: de leerling gaat zonder toestemming van de schoolleiding buiten de schoolvakanties op vakantie.

20
21

	(S)BO	SVO	VO	MBO	TOTAAL
Relatief verzuim totaal	13	13	45	45	116
Waarvan herhaald	0	6	10	13	29
Waarvan luxe verzuim	4	0	0	1	5

21
22

Relatief verzuim totaal	29	2	47	43	121
Waarvan herhaald	1	2	12	10	25
Waarvan luxe verzuim	13	0	4	0	17

22
23

Relatief verzuim totaal	9	13	36	48	106
Waarvan herhaald	0	6	10	16	32
Waarvan luxe verzuim	5	0	4	0	9

23
24

Relatief verzuim totaal	14	10	26	53	103
Waarvan herhaald	0	6	6	22	34
Waarvan luxe verzuim	7	0	1	0	8

(S)BO Speciaal basisonderwijs en basisonderwijs - SVO Speciaal voortgezet onderwijs - VO Voortgezet onderwijs - MBO Middelbaar beroepsonderwijs

Toelichting op de cijfers

- De 103 meldingen relatief verzuim betreffen alleen de 16 uur per 4 weken ongeoorloofd verzuimmeldingen.
- Naast deze 103 meldingen zijn er 131 meldingen overig verzuim gedaan (dus minder dan 16 uur per 4 weken ongeoorloofd verzuim). Deze meldingen zijn preventief in behandeling genomen.
- Er is dit schooljaar weer goed gebruik gemaakt van de preventieve gesprekken op school. Om een leerling te kunnen spreken, wordt een melding overig verzuim gedaan.

Thuiszitters

Onder de definitie 'thuiszitter' worden door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap twee groepen geschaard. De groep ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige leerlingen die langer dan 4 weken ongeoorloofd verzuimen (verzuimmelding langdurig relatief verzuim). Daarnaast de absoluut verzuimers. Dit zijn leer- of kwalificatieplichtige leerlingen die niet ingeschreven staan op een school en geen vrijstelling van de Leerplichtwet hebben.

Wij hebben volgens de definitie 8 thuiszitters geregistreerd. 5 keer absoluut verzuim: 1 leerling zat ter overbrugging 1 maand zonder schoolbinding. 2 leerlingen zijn verwijderd en er is geen passende school gevonden. 1 leerling zat op een particuliere school en is na een periode zonder inschrijving weer ingestroomd op regulier onderwijs. 1 leerling is uitgevallen bij speciaal onderwijs en hiervoor is een werktraject ingezet. 3 leerlingen waren langer dan 4 weken ongeoorloofd afwezig (langdurig relatief verzuim). Hiervoor is proces-verbaal opgemaakt.

Vrijstellingen

Vanaf dit schooljaar is er een nieuwe procedure voor leerlingen die op 1 augustus van het schooljaar nog géén 16 jaar zijn en aangemeld worden voor een mbo-entreeopleiding. De toeleverende school stemt af met de aannemende school en maakt het begeleidingsplan. Ouders vragen een 3b-verklaring (vervangende leerplicht) aan. Hiermee kan de VO-leerling geplaatst worden bij de mbo-entreeopleiding.

Artikel 15 Vervangende leerplicht is alleen voor kwalificatieplichtigen. Tijdens de coronajaren merkten wij meer motivatieproblemen onder de mbo-studenten, waardoor zij stopten met de opleiding. De leerlingen die deze vrijstelling hebben ontvangen, zijn:

- in een project geplaatst om hun afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen;
- aan het werk gegaan met een opleidingscomponent;
- of gestart met een particuliere opleiding.

Het aantal vrijstellingen op medische gronden (artikel 5a) is dit jaar gelijk gebleven. Steeds vaker geven scholen aan dat zij ernstig handelingsverlegen zijn met betrekking tot de zorg- en onderwijsbehoeften van kinderen, omdat het onderwijs en de ondersteuning niet hebben geleid tot deelname aan het onderwijs. Veelal wordt er op den duur door ouders een vrijstelling aangevraagd bij leerplicht. Dit betreft kinderen die door een lichamelijke of psychische beperking niet naar school kunnen. Ouders vragen de vrijstelling aan. Er vindt toetsing plaats door een onafhankelijke arts. Deze kinderen verblijven veelal op een passende dagbesteding zoals een medisch kinderdagverblijf, zorggroep of een behandelgroep, waar op hun niveau wordt gewerkt aan hun ontwikkeling.

	20 21	21 22	22 23	23 24
vervangende leerplicht, artikel 3a/3b	0	0	2	9
vervangende leerplicht, artikel 15	17	9	4	6
medische gronden, artikel 5a	20	21	32	33
bezwaar tegen richting onderwijs, artikel 5b	3	2	2	2
school buitenland, artikel 5c	3	0	7	5

Methodische Aanpak Schoolverzuim

Bij de aanpak van schoolverzuim wordt door leerplicht, Halt, het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming de **Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)** gehanteerd. De MAS onderscheidt vier routes bij meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim. De aanpak is licht waar mogelijk en zwaarder waar nodig. Als de situatie erom vraagt, is een combinatie van routes mogelijk.

Routes MAS

- Vrijwillige (jeugd)hulp
- Halt-straft schoolverzuim
- Dwang in civiel kader
- Dwang in strafrechtelijk kader

2020
2021

4

proces-verbaal

2

Bureau Halt

2021
2022

6

proces-verbaal

2

Bureau Halt

2022
2023

8

proces-verbaal

5

Bureau Halt

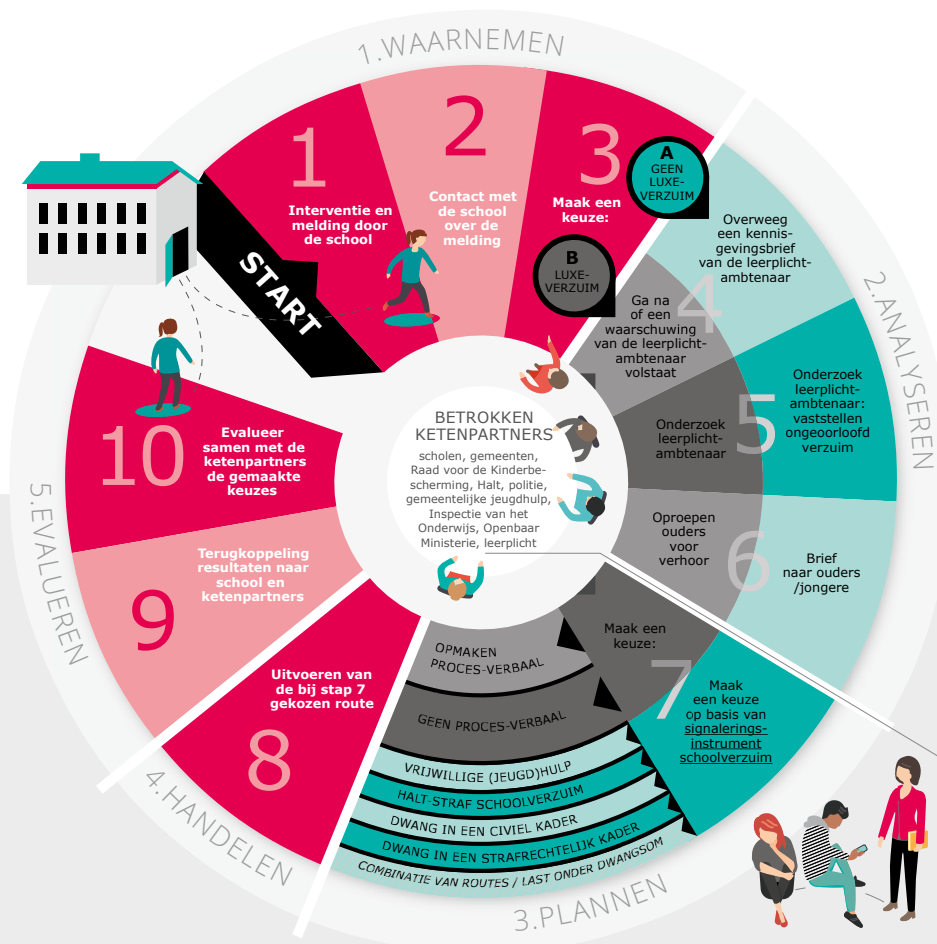
2023
2024

9

proces-verbaal

2

Bureau Halt

Een kijkje terug

Werkgroep schoolaanwezigheid

Regionaal is er in samenwerking met de ketenpartners een werkgroep Schoolaanwezigheid opgericht. Leerplicht Beverwijk neemt hieraan deel samen met o.a. de jeugdartsen van de GGD, consultants Centrum Jeugd- en Gezin, consultants van het samenwerkingsverband passend onderwijs voortgezet onderwijs en primair onderwijs. Naast ongeoorloofd verzuim, is het ziekteverzuim een belangrijk onderwerp in de schoolaanwezigheid. Ziekteverzuim onder leerlingen is een groeiend probleem en kan leiden tot langdurige schooluitval. Scholen kunnen de jeugdarts inzetten bij ziekteverzuim. Er is een handreiking schoolaanwezigheid en een stappenplan vastgesteld door de werkgroep. Dit is een richtlijn voor de scholen. In schooljaar 2023-2024 is de handreiking en het stappenplan geïntroduceerd op de scholen.

Brieven toegankelijker schrijven

De standaardbrieven zijn toegankelijker gemaakt voor onze doelgroep. Er is afstemming geweest met onze collega's in de regio, zodat we regionaal dezelfde brieven gebruiken.

Samenwerking met jeugd en veiligheid

In het kader van de aanpak complexe jeugdproblematiek is er een jeugdoverleg Veiligheid. Dit wordt georganiseerd door de gemeentelijke netwerkcoördinatoren Jeugd en Veiligheid (Beverwijk en Heemskerk). In dit overleg worden anoniem casussen en trends (op straat en in scholen) besproken met politie, zorgcoördinatoren, Halt-medewerkers, jongerenwerkers en leerplicht.

Kernteams

Op iedere school nemen wij deel aan de Kernteams, het ketenpartneroverleg op school. In de Kernteams stemmen we met elkaar af hoe de samenwerking voor het nieuwe schooljaar wordt vormgegeven en welke ontwikkelingen of thema's aandacht vragen in het lopende schooljaar.

Netwerkbijeenkomst "Sterker netwerk Beverwijk en Heemskerk"

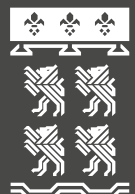
De gemeente, het samenwerkingsverband en de GGD hebben een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor alle professionals in en om de school. Belangrijke punten uit deze bijeenkomst:

- De GGD heeft de Gezondheidsatlas toegelicht. Er zijn meer jongeren dan ooit die mentale zorg nodig hebben.
- De jeugdhulpregio heeft verteld over de aansluiting jeugd-onderwijs. Ook de consortia geven aan dat er in relatie tot passende zorg betere afstemming met het onderwijs nodig is.
- Er is een toelichting gegeven op 'de Werkwijze complexe jeugd- en veiligheidsproblematiek in Beverwijk en Heemskerk'. Veel scholen waren hiervan nog niet op de hoogte en zijn blij met een plan dat de verbinding legt tussen openbare orde en veiligheid, het onderwijs en welzijn.

Wachttijden jeugdhulp

Lange wachttijden in de jeugdhulp en de jeugd-ggz hebben ook invloed op het verzuim en het aantal geoorloofde thuiszitters in de regio. De wachttijden in de jeugdzorg baren de leerplicht-ambtenaren al jaren zorgen. Dit is door de leerplichtambtenaren afgelopen schooljaren in toenemende mate ervaren.

gemeente
beverwijk

VERZUIM IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS/MBO

De leerling in beeld

